Liberecký kraj

Trojzemí chce společně připravovat investice a získávat evropské peníze. Zástupci tří stran dnes podepsali memorandum

09. 11. 2026 16:50

Lepší přeshraniční doprava, propojení pracovního trhu a společné rozvojové záměry. Liberecký kraj, německý zemský okres Görlitz a polský okres Zgorzelec dnes v Severočeském muzeu v Liberci podepsaly Memorandum o spolupráci v Trojzemí. Dohodly se na přípravě evropského seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), které má vytvořit společné zázemí pro koordinovaný rozvoj příhraničí. Současně chtějí prosadit podmínky pro společné financování investic v evropském programovém období 2028–2034.

Memorandum podepsali hejtman Martin Půta, předseda zemského okresu Görlitz Stephan Meyer a starosta okresu Zgorzelec Artur Bieliński. Dokument stanovuje postup přípravy nového seskupení i společné územní strategie s prioritními záměry.

„Za třicet pět let spolupráce v Euroregionu Nisa jsme se s německými a polskými sousedy naučili spolupracovat a vyřešili jsme mnoho společných problémů. Díky lepšímu čištění odpadních vod se podařilo zlepšit kvalitu vody v našich řekách, propojili jsme veřejnou dopravu přes hranice a zavedli společnou jízdenku EURO-NISA-TICKET. Využíváme přitom možností, které nám otevřené hranice nabízejí. Teď chceme společně připravovat i větší investice, které přesahují možnosti jednotlivých regionů. Dnešní memorandum nám pro to vytváří podmínky a určuje další postup.

Potřebujeme, aby se zájmy Trojzemí promítly už do přípravy nového období evropského financování. O jeho pravidlech se teprve jedná, a právě teď máme příležitost je společně ovlivnit,“ uvedl hejtman Martin Půta.

Přípravu bude řídit pracovní skupina, do které každý partner jmenuje dva zástupce. Scházet se má zpravidla jednou měsíčně. Navrhne sídlo, pravidla fungování, úkoly a financování ESÚS a připraví dokumenty potřebné k jeho založení. Podle předpokládaného harmonogramu má být do března 2027 připraven návrh organizačního a právního uspořádání spolu se seznamem společných projektů a možných zdrojů jejich financování. Na jaře budou následovat konzultace s odpovědnými národními a evropskými institucemi.

„Chceme ještě intenzivněji rozvíjet naše trojmezí mezi Německem, Polskem a Českem jako společný hospodářský a dopravní prostor. Těžit z toho mají především lidé a podniky díky lepším přeshraničním spojům, většímu společnému trhu práce, novým hospodářským perspektivám a odstraňování byrokratických překážek. Prostřednictvím plánovaného evropského seskupení pro územní spolupráci chceme rychleji uskutečňovat společné projekty a od roku 2028 cíleněji směřovat evropské dotace do našeho regionu. Jako předsedovi zemského okresu i Euroregionu Nisa mi záleží na tom, aby naše dlouholeté partnerství přinášelo ještě více konkrétních zlepšení v každodenním životě,“ řekl Stephan Meyer.

Jedním z cílů dohody je využití přeshraničního nástroje integrovaných územních investic, známého pod zkratkou ITI. Ten by umožnil propojit jednotlivé záměry do společné strategie rozvoje Trojzemí. Jeho konečná podoba však bude záviset na evropských pravidlech pro období 2028–2034 a na nastavení programů v jednotlivých státech.

„Máme firmy, univerzity, výzkumná pracoviště a schopné lidi. Potřebujeme jejich znalosti lépe propojit a proměnit je v nové pracovní příležitosti a lepší mzdy. Podpisem několika politiků to ale nezařídíme. Do přípravy konkrétních záměrů musíme zapojit města, školy a podniky, dohodnout se, kdo za nimi bude stát, a hledat pro ně investice. Právě to bude práce pro nejbližší měsíce,“ vysvětlil Edvard Kožušník, statutární náměstek hejtmana pro hospodářský a strategický rozvoj.

Připravované seskupení má navazovat na činnost stávajících organizací přeshraniční spolupráce a zůstat otevřené dalším samosprávám a partnerům v území. Samotným podpisem memoranda ESÚS nevzniká. Jeho založení bude vyžadovat schválení příslušnými orgány partnerů i jednotlivých států. Dohoda nezakládá vymahatelné finanční závazky, o příspěvcích na vznik a provoz seskupení se bude rozhodovat samostatně.

Na dnešní podpis má 10. listopadu v Drážďanech navázat memorandum mezi Libereckým krajem, Svobodným státem Sasko a Dolnoslezským vojvodstvím. To poskytne širší rámec spolupráce při přípravě evropského finančního období 2028–2034. Dalším plánovaným krokem je představení záměrů Trojzemí evropským institucím a partnerům 18. listopadu v Bruselu.